

«Барои Ватан, барои миллат, барои халқ!»

ТАҶЯҶОҶИ СИЁСӢ ВА АСОСИ МАЪНАВИИ РУШДИ ЎЗБЕКИСТОНИ НАВ

31 августи соли 1991 санаест, ки дар таърихи давлатдорӣ миллии мо бо ҳарфҳои заррин сабт шудааст. Ин сана барои Ўзбекистон, ки ба истиқлолият ноил гаштааст, на танҳо як падидаи сиёсӣ, балки барои эҳёи маънавии худ як гардиши таърихӣ ба ҳисоб меравад, ки барои ишғоли мавқеи сазовор дар арсаи ҷаҳонӣ ҳамчун як ниҳоди воқеии соҳибхитӣ роҳ кушодаст.

Дар қарори Президент Шавкат Мирзиёев «Дар бораи тайёрии ва баргузори кардани ҷашни сиёҳи ҷаҳорумин солгари истиқлоли давлати Ҷумҳурии Ўзбекистон» ҳамин андешаҳо бори дигар равшанӣ вохез баён ёфтанд: «Истиқлолият дар баланд бардоштани обрӯву эътибори Ватани мо дар сатҳи байналмилалӣ чун муқтаҳои бузург хидмат мекунад».

Дар қарорҳои ҷашни бахшида ба 34-умин солгари Истиқлол низ таҷассум ёфтани ғояи нақви «Барои Ватан, барои миллат, барои халқ!» муайян гардидааст.

Дар ҳафт соли охир, дар заминаи ислохоти густур-

дае, ки дар роҳи бунёди Ўзбекистони Нав амалӣ мешаванд, дар ҳаёти иҷтимоии мамлакат ба маънои воқеӣ беҳбудӣ зиёд ба назар мерасад. Ин равандҳо на танҳо ба рушди иқтисодӣ, балки тавассути таҳкими механизми ҳифзи иҷтимоӣ ба баланд бардоштани қадри инсон, фароҳам овардани имкониятҳои баробар барои ҳамаи шаҳрвандон ва таъмини неқӯҳаҷоии халқ нигаронида шудаанд.

Бахусус, ислохоте, ки дар соҳаҳои таълим, тандурустӣ, хонаву ҷой, сиёсати ҷавонон, фарҳанг ва варзиси амалӣ гардидаанд, натиҷаи амалии замини сиёсиву ҳуқуқиест, ки

ба шарофати истиқлол ташаққул ёфтааст.

Ба тӯфайли ислохоте, ки тӯли солҳои охир танҳо дар соҳаи таълим амалӣ шуданд, фарогирии кӯдакон ба таълими томактабӣ аз 27 фоизе, ки дар соли 2017 буд, ба 77 фоиз расид. Фарогирии бо тахсилоти олий аз 9 фоиз то 42 фоиз боло рафт. Модели нави соҳтори мактабҳо, ҷун мактабҳои эҷодӣ, мактабҳои Президенти, муассисаҳои таълимии ихтисосонидашуда пайдо шуданд. Ин натиҷаҳо далаили он аст, ки ба шарофати истиқлолият кишвар ҳуқуқи мустақилона муайян ва амалӣ намудани сиёсати соҳаи таълимро дорад.

Истиқлол ба мо имкон дод, ки адолати иҷтимоӣ ва ҳуқуқи инсонро ба арзиши устувор таъдил диҳем. Дар таърихи нави Конституцияи дорои «характери иҷтимоӣ» будани давлат боз ҳам таҳким ёфт, ки давомдорӣ ин сиёсатро тасдиқ мекунад.

Қорҳо, ки аз тарафи давлат оид ба хоҳиши сатҳи камбизоатӣ, дастгирии табақаҳои ниёзманди аҳолии ва таъдирчан зиёд кардани нафақа ва кумақпулӣ амалӣ мешаванд,

барои таъмини барқарорӣ иҷтимоӣ дар ҷамъият хидмат мекунад. Масалан, тавассути механизмиҳо чун «Дафтари оҳанин», «Дафтари занон» ва «Дафтари ҷавонон» миллионҳо нафар бо ёрии иҷтимоии мақсадноқ фаро гирифта мешаванд.

Ҳамзамон, маҳз истиқлолият, ки тамоми қафолатҳои сиёсӣ ҳуқуқиро дар бар мегирад, барои таъбиқи стратегияи «Ўзбекистон – 2030», таҳкими фазои сулҳу дӯстӣ ва ҳамҷихати дар ҷамъият, таъмини қадр, ҳуқуқ ва манфиатҳои инсон, рушди минбаъдаи муносибатҳои неҳамсоягӣ дар минтақа, ҳамкорӣи ғайри ҳокимиятҳои ҷаҳон, баланд бардоштани обрӯву эътибори Ватанамон дар сатҳи байналмилалӣ чун таъғоҳи беҳамто хидмат мекунад.

Дар қарори Президент широри «Ҷавонон – бунёдорони Ўзбекистони Нав» бо таъкиди махсус зикр ёфтааст. Ин тасодуфӣ нест. Зеро авлоде, ки замини истиқлол камол ёфтанд, имрӯз чун неруи пешбаранда ба марҳилаҳои нави рушд роҳнамоӣ мекунад. Имкониятҳои

ҷавонон бобати омӯзиши технологияи иттилоотӣ, забонҳои хориҷӣ, дастгирии соҳибқорӣ, таҳсил дар донишгоҳҳои хориҷӣ васеъ мегардад. Бо ташаббуси Президент роҳандозии амалиёти аз тарафи давлат пардохт гардиани тамоми хароҷоти таҳсилоти донишҷӯёне, ки дар донишгоҳҳои ТОП-300-и ҷаҳон таълим мегиранд, миллионҳо нафар ин аст.

Ғайр аз ин, ба тӯфайли истиқлол дар соҳаи тандурустӣ низ ислохоти кулӣ амалӣ шуданд. Марказ ва клиникаҳои муосир таъсис ёфтанд, ёрии таъҷилии тиббӣ, низоми кӯмаки онкологӣ ва перинаталӣ аз нав ташкил гарид. Ҳатто аҳолии минтақаҳои дурдаст низ имкони истифода аз хизматрасониҳои тиббии давлатиро соҳиб мешаванд.

Дастовардҳои соҳаи варзӣ низ меваи истиқлол мебошанд. Дар соли 2025 ба чемпионати ҷаҳон роҳ ёфтани дастаҳои мунтахаби миллии наврастони Ўзбекистон оид ба футбол, дар Олимпиадаи Париж барои нахустин бор ба понздаҳгонаи беҳтарин шомил шудани варзӣш-

гарони мо дастоварди бузургӣ давлати мустақиланд. Мухим аст, ки дар бораи ҷунин дастовардҳо метавонем бисёр мисол оварем.

Хулоса, истиқлол танҳо як мақоми сиёсӣ нест, балки неъматҳои таърихест, ки ба миллат имкони озодона нафас кашидан, намоён кардани иқтидор, инчунин, ҳуқуқи ҳаёти шоистваи ҳар як инсонро қафолат медиҳад.

Вазифа ва самтҳои, ки дар қарори Президент муайян гардидаанд, бори дигар дар ҳаёти мардуми мо то ҷи андоза аҳамияти бузург доштани истиқлолиятро нишон медиҳанд. Ўзбекистони Нав имрӯз на ба мисли гузашта, балки ҳамчун як давлат, ки роҳи худ, мавқеи худ, модели хоси худро дорад, парчами истиқлолро баландтар мебардорад.

Мавлуда
АДХАМҶОҶОВА,
узви Кумита оид ба
масъалаҳои экология ва
ҳифзи муҳити зисти
Палатаи конгресси
Олий Маҷлис.

ДАСТОВАРАҶО ЗИЁДАНД

Меҳнатқашони диловари ноҳияи Сӯҳ қарор ва фармонҳои Президентро сармашқи кори худ қарор дода, дар соҳаҳои гуногун ба пешрафтҳои ноил мешаванд. Дар ин гузориш муҳабрамон соҳаи кишоварзии ин ноҳияро дар меҳвари баррасӣ қарор додааст.

Баъди он ки дар талори идораи ҳокимияти ноҳия ҷамъоамати ғайлонон ба охир расид, ҳокими ноҳия Сайидбаҳром Сайидмӯсов маро бо сардори шӯъбаи кишоварзии Муслимбек Мавлонбеков муаррифӣ намуд. Ба гуфтаи ҳоким вай аз мутахассисони варзидаи соҳаи кишоварзии ноҳия маҳсуб меёбад ва ман метавонам, аз ӯ маълумотҳои зарурӣ дар бораи фатҳи зафарҳои меҳнати ва масъалаву мушкилиҳои мавҷуддари дастрас намоям.

Агар шумо розӣ бошед, сӯҳбатомро аз ироаи маълумоти умумӣ дар бораи бахши кишоварзии ноҳия шурӯ кунам, – гуфт Муслимбек Мавлонбеков. – Дар ноҳия 1 ҳазору 580 гектар заминҳои қорам мавҷуд аст. 350 гектари он барои кишти парвариши галла, 500 гектар барои кар-

тошқа ихтисос дода шудааст. Дар 365 гектар сазавот кишт мешавад, 55 гектар кишти парвариши зироатҳои лубийӣ, 50 гектар зироати равангдор, 20 гектар зироати полизӣ ва амсоли он ташкил мекунад.

240 гектар майдон барои парвариши шӯроҳои қорво ҷудо карда шудааст ва аз он деҳқонон самаранок истифода мебаранд.

Кишти парвариши галла аз масъалаҳои хеле муҳим маҳсуб меёбад, зеро нон бошад, зиндагӣ бо як маром давом мекунад, шиками мардум сер мешавад. Дар ноҳия барои ҳосили соли 2025 дар 86 контури заминҳои 3-юми хоҷагии кооперативӣ ва 11 хоҷагии серсоҳа 350 гектар галла кошта шуд. Барои ба даст овардани ҳосили фаровону ҳушисфат заминҳои кишти

галла ҳушисфат тайёр карда шуд. Ғайр аз ин, ба ҳар гектари он аз рӯи ҳисоби китоби табиӣ 105 тонна нурии маъдани фосфор ва 35 тонна калий андохта шуд. Деҳқонон ин микдор заминҳои бо кишти галла фаро гирифта шударо давра ба давра обёрӣ карда, талаш намуданд, ки меҳнаташон ғурмаҳсул шавад, – изҳор мекард сардори шӯъбаи кишоварзии ҳокимияти ноҳия.

Имсол қоргарони кооперативу хоҷагҳои ноҳия 927 тонна галлаи ҳушисфат рӯёнда, дар ин самт нақшаи шартномавии солонораи 103 фоиз иҷро карданд. Дар баробари он аз 3 ҳазору 540 тонна галла 900 тоннаш аз тарафи кооперативу ва хоҷагии барои ҳазинаи ғуруҳтани ва ниғоҳи доштани муваққатӣ пешбини гарид.

– Дар ин рӯзҳо роҷеъ ба мавзевии Ҷавпаяи ноҳия ҳарфи зиёд гуфта мешавад. Ин мавзев чӣ қадар замин дорад? –

– Он солҳои дароз ба сифати қароғоҳ истифода шуда, солҳои охир бидани истифода қарор гирифта буд. Масоҳати он 605 гектарро ташкил медиҳад ва ҳоло бо суръат ин

заминҳои бекорҳобида азхуд карда мешавад. Мусаллам аст, ки ин қадар замин бе об обод намешавад. Дар ин ҷо ба маблағи 23 миллиард сӯм 4 агрегати насосҳои обкашӣ насб гардидаанд. Об бо лӯлаҳои 426 диаметри оҳанин ба баландии 220 метр ба дарозии 5 километр кашаида мешавад.

– Дар азхудкунии ин заминҳо ташкилотҳои молиявии ҷаҳонӣ саҳм доранд? –

– Бале. Бо маблағи 15 миллиард сӯми Бонки ҷаҳонӣ дар мавзевии Ҷавпая 200 гектар боғи интенсивӣ зардолу барпо карда шуд. Ин боғҳо 50 сотихӣ бо усули кооператсия ба 400 нафар шахсон тақсим карда шуд, ки ба ҳимояи иҷтимоӣ ниёзманданд ва ё дар сафи бекорон қарор доштанд. Илова бар ин, дар 42 гектар замин гармоҳона ва боғ бунёд кардем ва онро ба 142 нафар шаҳрвандони камбизоат тақсим карда додем. Баъди пурра азхуд кардани 163 гектар замин боқимондаи ин мавзев дар заминаи обёрии қатрағӣ парвариши боғу растаниҳои шифобахш мадди назар мебошад.

Мавзеи дигаре, ки дар

ноҳия солҳои дароз бекор аст, Қайроқ – он низ аз роҳи азхудкунии боғ ба ҷойи обод ва манбаи даромади мардум таъдил ёбад. Дар ин ҷо чанд қор ба анҷом расидаанд. Аз ҷумла, бар ивази 90,7 миллиард сӯм ба баландии 422 метр ва дарозии 4 километр тавассути лӯлаҳои фулузӣ об кашаида шуд, ки барои обёрии заминҳо муқаррар шудааст.

– Имрӯз дар марҳилаи аввал дар мавзевии Қайроқ 75 гектар замин барои обёрӣ интиҳоб шуд, ки пурра азхуд гардид. Ҳоло дар ин ҷо бар асоси обёрии қатрағӣ деҳқонон ба кишти парвариши маляна машғуланд, – гуфт Мавлонбеков.

Дар ноҳия қирмақпарварӣ яке аз соҳаҳои сардаромад ба ҳисоб меравад. Тавре ки ҳамсӯхати мо қайд намуд, қирмақпарварӣ низ ба драйвери соҳаи кишоварзӣ таъдил ёфтааст ва рушду таракқи додани он аз авлабияти вазиғаҳои қормардон соҳа мебошад, зеро пилла ба сифати ашёи хом бо нархи қорам фуруҳта мешавад.

– Муайян карда шуд, ки дар соли 2025 барои ширкат ва хоҷагҳои ноҳия барои

парвариш ва ҷамъовари пилла тамоми шароити фароҳам оварда шудааст. Соли равон қирмақпарварон 681 қуттӣ қирмақпарварӣш карданд. Аз ин шумор 313 қуттӣ дар ҳулули хоҷагии ширкати «Озод», 220 қуттӣ дар ҳулули хоҷагии ширкати «Сух», 130 қуттӣ дар ҳулули хоҷагии ширкати «Хушёр» парвариш карда шуд. Натиҷа хеле хуб шуд ва аз ин ҳисоб дар маҷмӯъ 41 тонна ашёи хоми пилла ба даст омад ва нақша сарбаландона иҷро гардид, – меғӯяд Муслимбек Мавлонбеков.

Ноғуфта намонад, ки дар айни ҳол як қатор заминҳои аз ҳисоби адирӯ заминҳои бекорҳобида азхудшуда ба парвариши ниҳолҳои пиставу бодом ихтисос дода шудаанд. Интизор меравад, ки дар оянда наздик барои боғпарварони ноҳия боз як намуди манбаи даромад пайдо мешавад ва ҳаёти мардуми он боз ҳам фаровонтар мегардад.

Мирасрор АҲРОРОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҶОНА.

САФАРИ ҲАЙАТИ ВИЛОЯТИ ФАРҶОНА БА ОЛМОН

Ҳайати вилоти Фарғона бо роҳбарии ҳоким Ҳайрулло Бозоров бо мақсади рушди ҳамкории байниминтақавӣ ба Олмон сафар кард. Дар қарарҳои сафар дар шаҳрҳои Олмон – Франкфурти назди Майна, Эрфурт ва Берлин як қатор вохӯриҳо баргузор шуданд, ки дар онҳо масъалаҳои тавсеаи ҳамкории байниминтақавӣ дар соҳаҳои сармоягузори, иқтисодиву тиҷорати ва иҷтимоӣ баррасӣ гардидаанд.

Аз ҷумла, дар шаҳри Франкфурти назди Майна гуфтушундҳо бо ширкатҳои нассонии «Engelbert Strauss» ва «Weitblick», инчунин бо муассисаҳои қалони молиявӣ, ба мисли «KfW-IPEX», «ODDO BHF», «Landes-bank Hessen-Thuringen» (Helaba) ва «AKA», инчунин бо ҳамватанон, ки дар соҳаҳои гуногун

дар ин шаҳр ғайолият доранд, баргузор шуданд.

Дар шаҳри Эрфурт вохӯри бо роҳбарияти Маркази таълимии Эрфурт ва Донишдади тадқиқоти нассонии ва наҳҳои сунъии Тюринген баргузор гардид.

Дар сафароти кишварамон ҳамчунин мулоқотҳои дучониба бо намоёндогони ширкатҳои «Waltac Maschi-nenbau», «Munchner Teppich-Manufacture», «Siemens Healthcare»,

«Restart Initiative», иттиҳодияи ширкатҳои «Musiad Berlin», инчунин бо роҳбарияти донишгоҳҳои Потсдам ва Констанс баргузор шуданд.

Илова бар ин, дар намоёндогони дипломатӣ яқҳо бо ширкати «Restart Initiative» форуми тиҷорати Ўзбекистону Олмон таҳти унвони «Ба Фарғона сармоя ворид кунед» ташкил карда шуд.

(Давомаш дар саҳ.2).

Дар мономаркази «Ишга марҳамат»-и ноҳияи Оққурғон ярмаркаи ҷойҳои қорӣ баргузор гардид, ки аз ҷониби ҳокимияти вилоти Тошқанд дар ҳамкорӣ бо Садорати шуғл ва қоҳиши камбизоати вилоти, Шӯрои олии судӣ ва дигар ташкилотҳои шарик ташкил гардид.

БЕШ АЗ 4 ҲАЗОР ҚОҶИ ҚОРӢ ПЕШНИҶОД ШУД

Дар ярмарка тақрибан 200 қорҳона 4 ҳазору 42 қойи қорӣ қориро пешниҳод карданд. Дар натиҷа, тақрибан 700 нафар ҷавонон ва занони бекор ба қойи қор роҳат гирифтанд. Мутахассисон ҳамзамон ба иштирокчиён оид ба муносибатҳои меҳнати ва навроғи дар қонунгузори маълумот доданд.

Дар доираи ярмарка ба

қорҳонаҳо экскурсия ва қорсҳои омӯзиши қасбӣ низ ташкил карда шуданд.

– Ростӣ, интизор надоштам, ки қор пайдо мекунам, – меғӯяд соқими ноҳияи Юқориҷириқ Б. Раҳимқулов. – Ман ба соҳибқорӣ ҳурд ва соҳаи савдо тавачҷуҳ дорам. Аз ин рӯ, дар қорҳонаи истеҳсоли нӯшоқиҳои ташнагишикани ноҳияи Чиноз ба

қорӣ мавҷуд аст. Ҳамзамон, шумораи бекорон дар байни табақаҳои гуногун тақрибан 50 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Аз ин рӯ, пешниҳоди ҳаи хоҳишҳои онҳо мавриди омӯзиш қор доранд.

Аз аввали сол, дар доираи ярмарқаҳои қор, ки дар минтақаҳои гуногун баргузор гардидаанд, 3 ҳазор нафар ба қойи қор таъмин шуданд.

қаҳо низ матраҳ мекунем. Марказҳои омӯзиши қасбӣ дар маҳалҳо бо намоёндогони қорҳонаҳо гуфтугӯ мебаранд, то мушкилоти омода намудани мутахассисони болаёқатро яқҳо ҳал намоёнд.

Абдулазиз МУСОЕВ,
ҳабарнигори ЎЗА.

САФАРИ ҲАЙАТИ ВИЛОЯТИ ФАРҒОНА БА ОЛМОН

(Аввалаш дар сах.1).

Дар ин форум зиёда аз 150 намояндаи ширкатҳои бузурги олмонӣ ва доираҳои соҳибкорӣ, иқтисоддонҳо, соҳибкорон, ширкатҳои машваратӣ ва ҳуқуқӣ, инчунин намоёндагони васоити аҳбори омма ширкат қарданд.

Дар ин форум потенциали иқтисодии минтақа, муҳити мусоиди сармоягузорӣ ва имтиёзҳои, ки барои сармоягузориҳои хориҷӣ дар кишвари мо фароҳам оварда шуданд, муфассал муаррифӣ гардиданд.

Дар маросими ифтитоҳи чорабинӣ сафири Ўзбекистон дар Олмон Дилшод Аҳатов таъкид намуд, ки солҳои охир муносибатҳо бо Олмон ба сатҳи нав баромадаанд ва сафари мутақобилаи роҳбарони давлат ва ҳукумат ба густариши ҳамкории иқтисодӣ на танҳо миёни кишварҳо, балки байни минтақаҳо низ мусоидат менамояд. Гайр аз ин, дипломат дар бораи муҳити мусоид ва имтиёзҳои барои сармоягузориҳои хориҷӣ дар кишвари мо ва натиҷаҳои ислоҳоти васеъ-миқёс маълумот дод.

Ҳокими вилояти Фарғона Хайрулло Бозоров муфассал дастовардҳо ва нишондиҳандаҳои иқтисодии минтақа дар соҳаҳои стратегӣ саноати нафту газ, саноати нассочӣ, саноати барқ ва кишоварзиро муаррифӣ намуд. Аз ҷумла, ӯ таъкид кард, ки ислохотҳои ҷорӣ барои сармоягузориҳои хориҷӣ имкониятҳои навро мекушоянд. Дар хотима ӯ ҳамаи соҳибкоронро ба вилояти

Фарғона даъват кард, то шахсан бо имкониятҳои тиҷоратӣ шинос шаванд.

Ҳамзамон, намоёндагони минтақаҳо дар бораи потенциали иқтисодии вилояти Фарғона, лоиҳаҳои сармоягузорӣ ва самтҳои умедбахши ҳамкорӣ маъруза пешниҳод намуданд. Ҳамчунин, намоёндагони ширкатҳои олмонӣ, ки дар минтақа муваффақона фаъолият доранд, баромад намуда, таърибаи худро баҳам диданд.

Дар доираи форуми дар сафорат баргузоргардида гуфтушунҳо ва мувофиқаҳо бо ширкатҳои «Alcon Development GmbH», «Proto Global GmbH», «Armin Franzen Cinematography», «S.P.A.», «GfM group», «German Global Trade», «Nestro GmbH» ва дигарон, инчунин бо муассисаи олии «Hertie School» ба даст оварда шуданд. Мухбири АИ «Дунё» бо баъзе иштирокчиёни форум суҳбат намуд.

Роҳбарии ширкати «Simson Private Akademie» Макс Ройм-шюссел:

Форуми тиҷоратӣ ба мо илҳом бахшида, барои ҳамкорихо тақони нав дод. Мо зиёда аз чор сол аст, ки бо Ўзбекистон ҳамкорӣ мекунем, дар ин муддат беш аз 100 мутахассиси ҷавонро дар Олмон таълим додем, ба онҳо дар пайдо кардани ҷойи кор кӯмак расонидем ва ҳамеша дастгирӣ ва машваратҳои наздик оид ба ташкили фаъолияти касбии онҳо пешниҳод намудем. Аксари ин ҷавон аз водии Фарғона мебошанд. Ҷавонони Ўзбекистон соҳиби до-

ниш ва малакаҳои хуб буда, ба тахсил шавқу ҳаваси бузург доранд.

Мо аз таҳкими робитаҳо бо вилояти Фарғона хушролем. Дар марҳилаи оянда мо нақша дорем, ки маркази таълимии худро дар Фарғона таъсис диҳем. Дар доираи ин чорабинӣ мо таъвонистем бо ҳокими вилояти Фарғона созишномаи дахлдорро ба имзо расонем. Дар моҳи июл ҳайати мо бо сафари ҷавобӣ ба Фарғона меравад.

Қайд кардан мехоҳам, ки мо аз ислоҳоти, ки дар Ўзбекистон амалӣ мешаванд, махсусан аз тағйирот дар соҳаи маориф, хеле розӣ ҳастем ва ба самаранокӣ онҳо бовар дорем. Бисёре аз ҷавонони Ўзбек бо ҷидду ҷаҳд зарбонӣ олмониро меомӯзанд. Дар солҳои наздик мо нақша дорем ҷавонони бештарро аз Ўзбекистон ба Олмон биёрем ва барои онҳо имкониятҳои қору тахсил фароҳам созем.

Ҳадафи мо ин аст, ки ин ҷавон дар Олмон муддати зиндагӣ кунанд, таъриба андӯзанд ва баъдан ба Ўзбекистон баргарданд ва ба рушди кишвари худ саҳм гузоранд. Албатта, Олмон ба нерӯи қорини соҳибхитосис ниёз дорад, аммо Ўзбекистон низ бояд аз ин раванд манфиат гирад. Ба назари ман, ин барои ҳар ду кишвар судманд аст, таъриба ва рушди иқтисодӣ бошад, ки дар Олмон ба даст меояд, ба рушди минбаъдаи Ўзбекистон мусоидат мекунанд.

АИ «Дунё»,

ш. БЕРЛИН

Бо иштироки роҳбарияти Оҷонсии кадастр ва раёсати Палатаи кадастри давлатии шаҳри Тошканд бахшида ба корҳои анҷомдодаи оҷонсӣ дар 6 моҳи гузаштаи соли 2025 нишастии матбуотӣ баргузор гардид.

ҚОНУНШИКАНИҲО ВОБАСТА БА ЗАМИН ПЕШГИРӢ МЕШАВАНД

Мувофиқи низом оҷонсӣ яқе аз мақомоти ваколатдори идораи давлатӣ ба ҳисоб рафта, аз рӯйхат гузаронидаи ҳуқуқҳои давлатии амволи ғайриманкул, геодезия, картография ва сиёсати ягонаи давлатиро оиди назорати кадастри давлатӣ, инчунин баҳисобири змин амалӣ менамояд.

— Ҳоло ҷиҳати ба амал татбиқ намудани назорати давлатии аз рӯйхати давлатӣ гузаронидани ҳуқуқҳои мулкӣ амвол, муайян намудани ҳолатҳои қонуншиқаниҳо оид ба замин ва баратарафсозии он низоми ахбори автоматикунонидаи «Е-уег пазорат» пурсамар истифода мешавад, — гуфт муовини роҳбари Саридораи оҷонсӣ Шиддатбек Абдуғафоров. — Мутахассисони соҳа тариқи ин низоми тавассути ақсоҳои қайҳонӣ ҳолати заминро таҳти назорат гирифта, сохтмонҳои ғайриқонуниро саривақт муайян менамоянд.

Ходимони саридора ва шӯъбаҳои ноҳиявии он дар ҳудуди пойтахт дар давоми 6 моҳи гузаштаи соли ҷорӣ чорабиниҳои назоратии кадастр ва заминро баргузор намуданд, ки дар натиҷаи он дар 2188 ҳолат қонуншиқаниҳои вобаста ба азҳуд кардани 35,8 гектар замин муайян гашт.

Бино бар ин дар заминҳои ҳоҷагии қишлоқ 8-то, истиқоматии аҳолии 2164, дар заминҳои, ки барои соҳаи саноат, нақлиёт, муҳофиза ва ғайра пешбинӣ шудаанд, 15 ва заминҳои захираи об 1-то ҳолати қонуншиқани қайд гардид, дар натиҷаи чорабиниҳои пурса-

мар ин заминҳо ба ҳолати аслии худ баргардонидна шуд.

Дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи барқарор намудани ҳуқуқҳои қиъаҳои заминии худсарона ишғолгардида ва бинои иншооти дар онҳо сохташуда» соли 2024 146 маҳаллаи шаҳр аз рӯйхат гузаронида шуд, то охири соли ҷорӣ бошад, ба ҳисоб гирифтани мулкӣ амволи 245 маҳаллаи пойтахт ба нақша гирифта шудааст.

Дар чорабини ба саволи намоёндагони БАО оиди аз ҷониби оҷонсӣ дар қадом ҳолат рӯхсат дода шудани ҳолати яққола кардани ҳуддаҳо ба балқон ё ҳуҷраҳои биноҳои серошёрна ҷавобан гуфта шуд, ки дар ҷунин вазъият пеш аз ҳама ҳолати ин бино омӯхта мешавад, агар тарҳи пешниҳоднамудаи соҳибқона ба сунуни асосӣ ва пойдевори бино осеб нарасонад, он гоҳ рӯхсат мешавад.

— Замини гирди атрофи биноҳои бисёррошёрна ба ҳамаи истиқоматкунандагони он тааллуқ дорад. Аз ин ҷиҳат шахсе, ки дар ошёрна яқуми бино истиқомат мекунад, ҳуқуқ надорад замини атрофро бо панҷара иҳота карда, аз он худ қунад, барои ин риззиёти ҳамсоягон лозим мешавад, дар ақсои ҳол ӯ аввал оғохонид, агар сарқашӣ қунад, чорабиниҳои қазодихӣ андешида мешавад, — гуфт Ш. Абдуғафоров.

Набия НОДИРОВА, хабарнигори «Овози тоҷик».

Бунёдгари оянда

Инсонҳое, ки табиатан ҷўе ва эҷодкор ҳастанд, пеш аз ҳама, соҳаи ихтисосии худро амиқ меомўзанд, вазъи воқеиро таҳлилу тадқиқ мекунанд ва ҳамеша дар мавриди ҳалли мушкилоти мавҷуда меандешанд. Маҳбуба Салимова низ аз ҷумлаи ҷунин ҷавонони заковатманду боистеъдод мебошад, ки пайваста аз пайи омўзиш аст ва яқе аз бахшҳои муҳими замони имрўза – соҳаи технологияи ахборро интиҳоб намудааст.

ДОНИШЌЌЕ, КИ БАРОИ НОБИНОЁН ТЕЛЕФОН ИХТИРОЪ КАРД

Маҳбуба ҳоло дар шўъбаи магистратураи Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Шароф Рашидов таҳсил мегирад. Ӯ тўли солҳо тахти роҳбарии устодони худ тадқиқот бурда, нияҳат муваффақ гашт: телефонро ихтироъ кард, ки бо алифбои Брайл кор мекунанд ва нобиноён метавонанд аз он истифода баранд. Мутахассисон дар бораи ин ихтироъи ихтироъкори ҷавон бар он назаранд, ки ин дастгоҳ қомилан ба технологияи инноватсионӣ асос

ёфта, барои қорбарон ҳамаҷониба қўлай мебошад. Бояд гуфт, чанде пеш Маҳбуба дар асоси Фармони Президенти мамлакат, ба маносибати Рўзи ҷавонон имзо шуд, бо медали «Келажак бунёдкори» сарфароз гардид.

— Ман аз эътирофу қадр гардидаи меҳнати хоксоронам, инчунин, аз эътибори ғамхори Президент нисбат ба ҷавонон хеле хурсандам, — иброз дошт М.Салимова. — Фикру мулоҳизоте, ки Сарвари давлат дар рафти мулоқот бо мо, ҷавонон дар бораи авлоди ҷўндаву ташаббускор гуфтанд, моро барои таҳқиқоти нав ба нав ҳавасманд намуд. Ба даст овардани медали «Келажак бунёдкори» низ бароям рўйи тоза ва эътимоди мустаҳкам бахшид, то дар рўи лоиҳаҳои нави стартап бештар ҷиддитар қор кўнам.

Мавсуф таъкид кард, ки бо маслиҳати бародар ва шавқманди ба технологияҳои иттилоотӣ ин соҳаро интиҳоб кардааст. Замони донишҷўи дар бисёр озмўнҳои ин самт иштирок карда, ба дастовардҳои назаррас ноил шудааст. Инчунин, муаллифи зиёда аз 10 лоиҳаи стартап мебошад.

— Мақсади асосии ман офаридани лоиҳаҳое мебошад, ки барои ҳалли мушкилоти муайяни қомеа мусоидат кунанд, — афзуд М.Салимова. — Чанде пеш дастгоҳи «Braille phone»-ро ихтироъ кардам, ки барои нобиноён пешбинӣ шудааст. Ин дастгоҳ тавассути 6 дона тўгма метавонад тамоми ҳарфҳои рақамҳои алифбои Брайлро ҳосил намояд. Бо он метавон Ҳолӣ навишт, занг зад ва дигар қорқорро анҷом дод. Ҳоло пешии худ мақсад гузоштам, ки истеҳсоли «Braille Phone»-ро ба тариқи вазъе роҳандозӣ кўнам ва онро бо тамғаи Ўзбекистон дар бозори ҷаҳон ба фўруш барорам.

Ба гуфтаи Маҳбуба, барои барномасоз шудан донишҳои мактаб ва донишгоҳ қийфа нестанд. Қобилияти ақлӣ дар натиҷаи иштирок дар қурсҳои иловагӣ, меҳнату омўзиши пайваста рушд мекунанд.

Едовар мекўнем, ки Маҳбуба Салимова дар қя қатор озмўну мусобиқаҳои сатҳи вилоятиву ҷумҳурий, аз ҷумла, озмўни ҷумҳуриявии «Ворисони Мирзо Улўбек», озмўни эссе дар мавзўи «Мо Ўзбекистони Навро бо дастовардҳои худ месозем!», озмўни наворҳои қўтҳо таҳти мақоли «Шўқгузори» — қадаме сўи пешрафт» қайҳи ифтихориҳо дар даст овардааст. Инчунин, дар номинатсияи «Бехтарин ихтироъ ва тарҳи фонданоқ»и озмўни «Бо-ниҳи ихтироъкор – 2022» ғолиб шудааст.

М. Салимова инчунин асосгузори клуби дўктарони барномасоз дар вилояти Самарқанд мебошад.

Ф. ЙўЛДОШЕВ, мухбири «Овози тоҷик».

ХАБАРҲО

НИЛУ МАКОМИ «ДЕҲАИ САЙЁҲӢ»-РО ГИРИФТ

Деҳаи Нилу дар қадӣ дарёи Сангардак ва Хондизаи ноҳияи Сарисоёё ҷойгир буда, яқе аз масканҳои обод ва хушбодуҳавои минтақа маҳсуб меёбад.

— Ба ин хотир баҳри рушди соҳаи сайёҳӣ ва иҷрои вазифаи қоҳиши қамбизоти Нилу ба деҳаи сайёҳӣ таёдил дода шуд. Ин ташаббус дар асоси қарори Президент аз 17 январӣ соли 2025 амалӣ гардид.

Дар доираи лоиҳа дар ин деҳа соҳаи сайёҳӣ рушд ёфта, баҳри меҳмондон шароити мусоид фароҳам ва хидматрасонии аъло ба роҳ монда мешавад.

Ба муносибати ин чанде пеш дар Нилу бо иштироки ходимони БАО инфо-тур ташкил карда шуд. Тамошои манзараҳои дилғиреби ин деҳаи хушманзара диққати бинандагонро ба худ қалб намуд. Чанори ақиму қадима, чашмаи пурмуъҷиза ва дигар қойҳои таъриҳии Нилу ҳамагонро мафтун кард.

Умед дорам, ки дар шафати деҳаҳои Сангардак Хондиза ин маскан низ яқе аз гўшаҳои ободу зебо ва минтақаи сайёҳии дорои ҳама гуна шароит мегардад.

Олим ПАНҶИЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

БА ҚИНОЯТ ҚАЗО МУҚАРРАР!

Имрўзо дар саросари мамлакатамон чорабиниҳои тезқори «Қорадору – 2025» муташаккилона идора дорад.

Дар асоси он ходимони бочқона ва шўъбаи қорқои дохилии вилояти Самарқанд дар ноҳияи Тайлоқ амалиёти муштарак гузаронида, қинояти шаҳрванд А.Б.-ро фош сохтаанд. Маълум гашт, ки вай дар ғармхона дар байни ниҳолҳои помидор рустанӣҳои бағддорона низ парвариш намуда, аллақай «ҳосил» гирифта будааст. Ходимони бочқона қариб даҳ бехи рустанӣ марғаварро мусодира карда, бо иштироки ҳолисон баённома таҳия намуданд.

Ҳангоми кофтуқов аз таҳқона низ 30 грамм нашьа ёфт шудааст.

Ҳоло аз рўи қинояти мазкур парвандаи қори қиноӣ оғоз гардида, қиноятқор дар назди қонун ҷавоб ҳоҳад дод.

Ғайрат САТТОРОВ, қотиби матбуоти идораи бочқонаи вилояти Самарқанд.

90 рўзи зарбдор

ҶАВОНОН БО ҚОР ТАЪМИН МЕГАРДАНД

Таъмини ҷавонон бо қойи қор яқе аз муаммоҳои рўз мебошад. Барои таъмини ҷавонон бо қойи қор Донишгоҳи давлатии Навой ҳамоиши «Қарерақунӣ» баргузор гардид.

Дар ин ярмарка беш аз 40 қорқонаи саноатӣ, ташқилот ва бонк иштирок намуданд. Намоёндагони ҶС «Навоизот», муассисаҳои таълими томақтабӣ ва мактаби ноҳияҳои вилоят, «Миллий банк», «Алоқабанк» ва дигар ташқилоти муассисаҳо қойҳои ҳолии қорро ба ҷавонон пешниҳод намуданд.

Бисёр ҷавонон бо фаъолияти қорқонаву муассисаҳо шинос гардида, шартномаҳо имзо намуданд. Чорабини бо ҳамакӯри ҳоқимияти вилоят, таълими оли, агентии қор бо ҷавонан ва дигар ташқилоти баргузор гардид.

Ўзбақбойи РАҲМОН, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти НАВОЙ.

ШАХСИ БОМАЪРИФАТ – ТАРБИЯТГАРИ МИЛЛАТ

Дар ноҳияи Норини вилояти Намангон дар доираи барномаи «90 рўзи зарбдор» қорқои муфид ба роҳ монда шудааст. Чорабини, ки дар мактаби рақами 37-ум ташқил гардид, «Шахси бонаърифат – тарбиятгари миллат» ном дошт.

Дар тадбир роҳбари садорати таълими томақтабӣ ва мактаб Аъзамҷон Исоқов, роҳбари шўъбаи маънавият ва маърифати вилоят Мусоҳон Аппақов, роҳбари Иттиҳодияи нависандагони вилоят Зиёвуддин Мансуров, нурионӣ ва фаъолони маҳаллаҳо, роҳбарони мактабҳои миёна иштирок намуданд. Иштирокчиён бо қараёни машғулотиҳои зиёда аз 20-то маҳфил, шинос шуданд. Аз ҷумла, намунаҳо аз эҷоди рассомони ҷавон, тамошои театри лўхтақ, ансамбли «Иктидори» ва варзишгарони ҷавон ба меҳмондон писанд омад.

Дар мактаб 1024 нафар хонанда ба маҳфилҳое, ки дар доираи лоиҳаи «90 рўзи зарбдор» гузаронида мешавад, қалб карда шудааст.

Шоҳида ДАМИНОВА, мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.

МАЙДОНИ НАВИ ВАРЗИШ БАРОИ ҶАВОНОН

Дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Қақрири ноҳияи Сўх майдончаи замонавии футбол мавриди баҳрабардори қарор дода шуд. Дар маросими қушоиши он аъзои секторҳои тахти раёсати ҳоқими ноҳия Сайидбаҳром Сайидмўсове, инчунин депутатҳои шўрои маҳаллӣ, фаъолон ва аҳли маҳалла ширкат варзиданд.

Гуфта шуд, ки арзи вучуд намудани ин варзишгоҳ натиҷаҳои ислоҳоти мебошад, ки дар мамлақати соҳибистиклоламон беш аз пеш доман фароҳ намудааст.

— Дар ҷунин деҳаи дурдасти вилоят бунёд ёфтани ин майдончаи футбол тавабқуқи бевоситаи Сарвари давлат ба рушди варзиш дар кишвар мебошад. Ташаққули тарзи ҳаёти қоллим дар минтақаҳо тавассути лоиҳаҳои муҳим амалӣ мегарданд, ки маблағи онро созмўнҳои молиявӣ дар ихтиёри мо гузоштаанд. Ақун ҷавонони ҷамоати маҳаллаи Қақир ва атроф тамоми фасли сол дар ин ҷо метавонанд футболбози кўнанд, — меғўд С. Сайидмўсове.

Ин варзишгоҳи замонавӣ дар доираи барномаи «Рушди инфраструктури деҳоти»и Бонки ҷаҳонӣ сохта, ба истифода супурда шудааст. Арзиши лоиҳаи мазкур 710 миллион сўмо ташқил мекунанд. Пас аз ба истифода супурда шудани майдон байни ҷавонони маҳалла ва тими футболӣ мактаби тақсилоти умумии рақами 28 мусобиқаи футбол баргузор гардид.

Мирасрор АХРОРОВ, мухбири «Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҒОНА.

Дар хошияи як мавзўё

АЛИМЕНТ:
АЗ ҲАММУРАПӢ
ТО БА ИМРӢЗ

Дар Тошқанд падар қариб 2 миллиард сўм алиментро пардохт кард...
Дар Қароқалпоқистон падар ба қойи алимент ба фарзандонаш хона тўхфа намуд...
Падари қарздорро аз қўхстон пайдо карданд...
Зане дар Тошқанд ба шавҳари собиқааш 1,7 миллиард сўм алимент пардохт...
Дар Фарғона падареро, ки аз пардохти алимент фирор кард, аз ҷоҳ дарёфтанд...
Дар Чиззах падаре, ки аз пардохти алимент сарқашӣ кард, ба муддати 15 рўз ҳабс шуд...
Ба қойи алимент «Damas» ҳадя кард...

Ҳар гоҳ шабақаҳои иҷтимоиро «сайр» кўнем, ё ба барномаҳои ахбори телевизиону радио гўш диҳим, ё ки рўзнома-хоро варақ занем, ҳатман ҷунин сарла-ваҳои «қолиб» ба чашм мерасанд, ки аксар мазмуну муқтавои яқранг доранд ва ба андозае таъбро хираву ақиро тира менамоянд. Маҳз афзудани теъдоди ҷу-нон ахбори гузоришҳо дар расонаҳо ва фазаи маҷозӣ моро водор кард, то дар бораи таърих, пахлуҳои динӣ, равонӣ, ахлоқии ин мушкилоти иҷтимоӣ силси-лаи мақлоҳоро омода намуда, пешка-ши муштарии намоем.

Алимент аз қалимаи лотинии «alimentum» — маънои «таъмин қардан, сарпанат, парастори»-ро дорад. Яъне, алимент воситаи моддии таъмин ё па-растори қардан аст, ки иҷрои онро қону-нии қорӣ муқаррар менамояд. Ӯҳдадо-риҳои супоридани алимент аз муноси-батҳои никоҳӣ, ҳешовандӣ ва дигар ро-битаҳо бармеоянд. Қорношоямӣ, ҳурд-солӣ, пиронсолӣ, вазъи саломатӣ ва ғайра шартҳои асосии гирифтани али-мент мебошад.

Вакте ба сарчашмаҳои таърихӣ рў меорем, аён мешавад, ки дар бораи али-мент дар яқе аз қадимтарин маҷмўаи қонунҳои таъриҳи башарият — «Қонунҳои Ҳаммурапӣ», ки тақрибан соли 1754 пеш аз милод дар Бобул (Месопотамия) таъ-ши шуда буд, маълумот оварда шудааст. Он аз 282 қонун иборат буда, дар санги диё-рият бо хати меҳӣ ва забони аққадӣ кан-дақори шудааст.

Қонуни ақлӣ дар яқ сунуни сангин бо баландии тахминан 2,25 метр саёт шудааст, ки онро соли 1901 дар шаҳри қадимаи Сўза (дар Эронӣ имрўза) кашф карданд ва ин лавҳаи таъриҳӣ ҳоло дар Осорхонаи Лувр (Париж) маҳфўз аст.

Дар он баробари муносибатҳои тиҷо-ративу иқтисодӣ, ҳуқуқи қиноятӣ ва ҷазо, мулк ва ҳуқуқи амвол, қондаҳои марбу-т ба хидматрасонӣ ва ободонӣ, ба ҳуқуқҳои хонаводагӣ, ҷан никоҳ, талоқ, меҳрос, алимент ва масъулиятҳои хона-вода низ диққати маҳсус дода шудааст.

Аз ҷумла, дар қонуни рақами 128 на-вишта шудааст, ки «Агар мард зану фар-зандонашро тарқ кўнад, ӯ бояд барои таъмини онҳо маблағ пардозад. Агар ин маблағ пардохт нашавад, метавонад ҷазо бигирад».

Аз ин рў, метавон «Қонунҳои Ҳамму-рапӣ»-ро ҷун аз аввалин низомиҳои ҳуқуқи тартиботи иҷтимоӣ ном бурд, ки дар он ҳуқуқҳои қўдак ва зан, аз ҷумла алимент баррасӣ шуда буд. Маҳз ин қонунҳо барои тарашқаули низоми

ҳуқуқи ин самт замина гардида, дар қонунгузориҳои баъдӣ таъсири бево-ситан онҳо эҳсос мешавад.

Дар Римӣ Қадим низ мафҳуми али-мент мавҷуд буда, падарҳо вазифадор шудаанд, ки пас аз талоқ барои фар-зандон алимент пардозанд. Ин масъу-лиятҳо асосан аз тариқи қонунҳои оила-вии Рим, урфу одат ва амри суд амалӣ мешуданд.

Вакте ин равандро дар асоси ман-баъҳо меомўзем, маълум мегардад, ки маҷмўи меъёрҳои ҳуқуқи «Русская правда» («Ҳақиқати русӣ») низ яқе аз му-ҳимтарин маҷмўаи қонунҳо дар ин самт ба шумор меравад. Дар он, ки дар за-мони шохзода Ярослав Владимирович Мудрий (асрҳои XI–XII) бо забони ру-сии қадим навишта шудааст, масъалаи алимент ба таври мустақим бо ин ном зикр намешавад, аммо ҳуқуқи таъмини фарзандон ва аъзои оила дар чанд мод-да зикр шудааст.

Қисматҳои «Правда Ярославичей» ва «Пространная правда»-и маҷмўа масъ-алаи меҳрос ва таъминоти моддару фар-зандро пас аз вафоти падар танзим ме-кунанд. Масалан, агар шавҳар вафот ку-над, фарзандон меҳрос мегиранд, вале зани бева ҳақ дорад, ки то охири умр дар хонаи шавҳар зиндагӣ кўнад ва таъ-мин гардад.

Дар баъзе ҳолатҳо, фарзандон ва-зифадор буданд, ки модар ё хоҳарони худро таъмини молиявӣ намоянд. Ме-тавон гуфт, ки дар «Русская правда» мафҳуми алимент ҳамаҷун яқ қисми ҷавобгарии иҷтимоии волидайн баррасӣ шудааст.

Соли 1715 Пётри I ҳуҷҷатеро имзо кард, ки дар он бори аввал меъёри му-стақим оид ба ӯҳдадорихи алимент му-қаррар карда шуд. Тибқи муқаррароти ин санад, сарвари хонадон вазифадор буд, ки фарзанди нохонда ва модари ўро таъмин кўнад. Барои сарқашӣ аз иҷрои ин ӯҳдадорӣ ҷазо муқаррар гар-дид.

Дар асри XIX, бо зиёд шудани талоқ ва ҳуқуқҳои шаҳрвандӣ, кишварҳо за-на ба зина дар бораи алимент қонунҳои мукаммалро қабул карданд. Аз ҷумла, соли 1892 ҷилди даҳуми Кодекси қон-унҳои империяи Русия қабул ва қонун-гузориҳои шаҳрвандиву оилавии ин мам-лакат ҳамаҷониба ба низоми дароварда шуд. Маҳз бо ҳамин маҷмўа меъёрҳои оила, никоҳ, ниғоҳубин ва тарбияи фар-зандон мушаххас гардиданд. Дар асо-си он волидон барои таъмини фарзан-дони қонунӣ худ, яъне қўдаконе, ки

бо издивоҷи расмӣ таваллуд шудаанд, вазифадор гардиданд. Илова бар ин, ҳуқуқ ва ӯҳдадорихи байни зану ша-вҳар танзим шуданд.

Ӯҳдадорихи алиментӣ пас аз соли 1917, яъне Инқилоби Октябр ба мар-ҳилаи нави рушд баромад. Кодификат-сияи меъёрҳо оид ба алимент бо қорӣ шудани Кодекси никоҳ ва оилаи Ҷум-ҳурии Федератсионии Сотсиалистии Русияи Шўравӣ аз соли 1969 ба амал омад ва баробари барпо гардидани Ҳоқимияти Советӣ ҷавобгарии қиноӣ барои иҷро накардани ӯҳдадорихи алиментӣ муқаррар карда шуд.

Дар ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ, аз ҷумла Ўзбекистон, қонунгузориҳои шўравӣ пардохти алиментро ба падар ё модари сарқаш маҷбурӣ мекард. Ин тартиб асосан тавассути суд ва бо на-зорати давлат амалӣ мешуд.

Пас аз соҳибистиклол гардидаи мамлакатамон Кодекси оилаи Ҷумҳу-рии Ўзбекистон қабул гардид, ки аз 1 сентябри соли 1998 дар қаламрави кишвар мавриди амал қарор дорад. Дар бобҳои 14-18, моддаҳои 96-147-уми фасли панҷ

БАТАН

Шомхоятро саҳар донам, Ватан,
Санги Соятро гуҳар донам, Ватан.
Ҳиммати мардони майдони туро,
Дар баландӣ чун Лазар донам, Ватан.
Ҳар ваҷаб хоки гулафшони туро,
Чаннати ин бахру бар донам, Ватан.
Дур монам з-аршу фаршат лаҳзае,
Хешро беболу пар донам, Ватан.
Пайкари мардони майдони, ба ту
Баста худро чун чигар донам, Ватан.

ҲАРФ РЕЗИНУ РАСАН НЕСТ

Суханро рӯ ба ҷон бошад, ба тан нест.
Сухан н-ояд агар аз дил, суҳан нест.
Бинолад талх гаҳ дар гулшани зист,
Суханвар гарчи худ мурғи чаман нест.
Макаш асло суҳанро бар дарозо,
Бидон, ки ҳарф резину расан нест.
Лугатдонӣ беҳин илм аст, донӣ,
Ки аз ин жарфтар як илму фан нест.
Бигӯшон ҳар чи хоҳӣ бар суҳан, лек
Варо зебанда ҷуз атлас, чакан нест.
Чӣ шеър аст он, бигӯ бо ман, чӣ шеър аст,
Ки дар он ишқи ин зебо Ватан нест.

БА МОДАРАМ

Ғаму ташвиши олам бар сари ту,
Дили пур аз муҳаббат дар бари ту.
Агар дарде биёзорад тани мо,
Шавӣ оташ, сарпо дарғири ту.
Зани ҳамсоя чун нолида ояд,
Шавад ҳамдарди ӯ чаши тари ту.
Ҳама ҳамдеҳагонро дӯст донӣ,
Бигӯнаҷд пиру барно дар бари ту.
Аё модар, дар олам беназири,
Ба чашмам тӯтиё хоки дари ту.

Равшани МУЪМИН,
вилояти ФАРҶОНА.

ТАЗОДИ ЗИНДАГӢ

БАХТ ВА САРВАТ

Дар ин навишта доир ба одаму одамгарӣ, шараф, садоқатмандиву вафо, ҳимматбаландӣ, гурез аз маслиҳатҳои фитнаангез, ки баҳри инсонӣ комил шудан хидмат мекунанд, суҳан меравад.

Андешаҳо дар лаҳзаҳои душвори зиндагӣ ба мо кӯмак мерасонанд. Танҳо шумо нестед, ки ба рӯзиҳои саҳти зиндагӣ рӯ ба рӯ омадаед. Барои хушбахт шудан хушбин будан кифоя аст. Беҳуда намегӯянд: «Нияти нек — ними давлат».

Дар навбати аввал шумо ҳаётанро ба нақша дароред. Роҳи муросоро ҷӯед. Ин мабод, ки агар тухми ни-зоъро кишт кунед, ҳаргиз ба даст овардани зиндагии озоишта ва саодатмандиро орзу накунад. Баъзан инсонҳоеро вомеҳурем, ки хушбахтанду боз ҷӯи бахту давлат. Инчунин, нафаронро мебинем, ки худро ҷунон соҳиби бахту саодат вонамуд меку-нанд, ки ҳақду канор надорад.

Шахсонро низ вомеҳурем, ки дар дил орзуи пули бисёр доштанро на-мепарваранд, зеро ба андешаи онҳо бахти ҳақиқӣ ба сарват иртиботе на-дорад.

Нафароне ҳастанд, ки меғӯянд: «Ман агар духтари миллионерро ме-гирифтам, албатта, соҳиби бахту дав-лат мешудам», ё «Ман ба писари Мирзоамаки бой мерасидам, хуш-бахт мешудам». Кучо шуд шарафи ин-сонӣ, ақлу фаросат?

Дарег, ки ҳама саодатмандиро ба маънои аслиаш дарк мекунад. Зеро аксарият худбин ҳастанд. Имрӯзҳо худбинӣ чун бемории бедаво паҳн гаштааст.

Шумо аввал роҳи эҳтироми ода-монро пайдо кунед. То замоне ки ат-рофиёнатонро кадр намекунед, ба қуллаи мурод намерасед.

Гулҷехра ҲАЛИМОВА,
шаҳри САМАРҚАНД.

ҲОШИМ ГАДО:

МАН НАВИШТАНРО НАВ ОҶОЗ КАРДАМ!

Одатан мо ба дидорбинии бузур-гон меравем ва аз рӯзгорашон ме-нависем. Вале ин дафъа Ҳунарпешии халқии Иттиҳоди Шӯравӣ, дорандаи Ҷоизаи давлатии ба номи Рӯдакӣ, актёр, режиссёр, нависанда, профес-сор Ҳошим Гадо ба аёдати мо омад.

Ҳошим Гадо ҳамеша бо ҳаёҳӯй ва хангома меояд, вале ин дафъа ором буд.

— Чой, қаҳва, об? Чӣ меҳоҳед? — пурсидам аз ӯ.

— Меҳоҳам маро гӯш кунӣ, — гуфт ӯ ва ба кофтини ҷузвдонаш оғоз кард.

Ҳамоно ҳарф намезад ва китоби наваширо рӯйи миз гузошт: Ҳошим Гадо, КОЛОСС... 1000 том.

— Ваҳ, оӣ! Рекорд гузоштед, — гуфтам ва китобро ба даст гирифта, ба варак задан шурӯъ кардам.

Аз дастам гирифтӣ гуфт:

— Ман, ки рафтам, баъд меҳонӣ.

Ва ба ҷамъ овардани чизу чорааш оғоз кард. Аҷиб аст Ҳошим Гадо.

Бузургон вижагиҳои худро доранд. Ӯ ҳам истисно нест.

Як дӯстам рӯзе дар бораи Ҳошим Гадо суолҳои зиёде ба ман дод, ки ҳозир бо дидани ин ҳунарманди но-

такорр ва ба даст гирифтани ҷилди ҳазору ми осораш, ба ёдам омад.

Пурсид:

— Ҳошим Гадо кист?

Посух додам:

— Ӯ актёри бузургу беназири то-ҷик аст! Дар театр беш аз 150 ва дар кино беш аз 50 нақш офаридааст.

Сухроб, Фердинанд, Гамлет, Хлест-таков, Исмоили Сомонӣ, Эдип аз беҳтарин нақшҳои офаридаи ӯ ҳас-танд. Эдипи офаридаи ӯ аз намои-ши «Шоҳ Эдип»-и Софокл дар ҳуна-ри ҷаҳонӣ назир надоштааст. Инро ҳунаришосону ҳунармандон эъти-роф кардаанд. Сухробашро аз фил-ми «Рустам ва Сухроб» ба ёд биё-ред. Магар ӯ бузург нест?

Боз суол мекунад:

— Ҳошим Гадо чӣ меҳоҳад?

— Ҳошим Гадо ҳеч чиз намеҳоҳад.

Ӯ фақат меҳоҳад, ки шунида шавад.

— Ҳошим Гадо чӣ гуфтан меҳоҳад?

— Эҷодкорони олам — Софокл, Шекспир, Рӯдакӣ, Мавлавӣ, Пушкин, Толстой чӣ гуфтан меҳостанд?

Ҳошим Гадо ҳам ҳамонро гуфтан меҳоҳад.

— Ҳошим Гадо чаро китоб мена-

висад?

— Чун дигар имкони нақшофарӣ ва коргардонӣ надорад, дардашро ба василаи навиштан изҳор мекунад.

— Ҳошим Гадо чӣ дард дорад, ки ин қадар аз дард меғӯӣ?

— Дарди эҷодкорро ту намефаҳмӣ. Ҳамаи эҷодкорони олам ҷунинанд, дарди башар дарди онхост.

— Ҳошим Гадо чӣ менависад?

— Бардоштхоҷиро аз зиндагӣ.

— Ҳошим Гадо чаро китоб мефурӯшад?

— Худаш ба ин суол борҳо посух додааст: деҳхон картошка мекарад, хосилашро ба бозор мебарорад, ман китоб менависам, маҳсули захирам-ро мефурӯшам.

— Ҳошим Гадоро дар роҳ дидам, бо ман андак суҳбат кард, ҳеч чиз на-фаҳмидам. Бисёр беқарор буд.

— Бале, ӯ вулкан аст! Бо Ҳошим Гадо суҳбат кардан бисёр душвор.

Ӯро фаҳмидан боз душвортар. Рӯҳи ӯ дар пайкараш намеғунҷад, бинобар ин, беқарор аст.

Ва воқеан, Ҳошим Гадо бисёр бе-қарор аст. Ҳоло ҳам ҷузвдонашро ҷамъ карду рафтани шуд.

Писарам баъди ба ка-мол расидан, ба духтаре ошиқ шуд. Шабу рӯз роҳи ўро мепоид. Ба модараш гуфтааст, ки ба ӯ издивоҷ мекунад. Бояд тӯй дабда-банок шавад.

Вақте занак ба ман инро гуфт, хомӯш мон-дам. Баъди чанде бо пи-сарам ҷанги даҳанакӣ кардем. «Ман медонис-там, шумо барои ман тӯйи калон барпо карда наметавонед. Дар поёни баҳс ин гуфт ва дарро сахт пӯшида баромад рафтани шуд. Ин гапаш ба ман сахт расид. Ба ивази қарз ман ўро бояд хонадор кунам. Гуфта-маш! «Хоҳӣ дар рӯзи та-валлудат он парирухсоро бо та тухфа месозам». Ӯ ажбора оташ гирифт: «То рӯзи таваллуди ман дах рӯз монду халос. Мо-нед, ҳамин шӯхҳои бе-мавриди худро!» Вай бо як ситезаи ғайриодӣ да-сташро афшонду аз хона

Хуллас, тӯй барпо шуд. Шодиву хурсандии хешу таборон ҳақду канор на-дошт. «Шоир пули калон ҷамъ карда будааст» гӯён байни ҳамдигар суҳбат мекардаанд дӯстону назди-конам. «Ҳа, охир чанд сол

баромада рафт. Ӯ рост гуфта буд. То рӯзи тавал-лудаш дах рӯз монда буди халос.

Бо зан гапро дар як ҷой монда қарзи калон бар-доштам. Ба ман шогирди падарам, сардори корҳо-наи хусусии «Мармар» Ҷумъакул пули як говро тух-фа кард. Гуфт: «Барои шумо не, барои устодам — падаратон Мирзо Кенча-ев». Дар ҷашмонам ашқ халқа зад. Зеро фикр ме-кардам, ки падари омузго-рам ба мо ҳеч чиз мерос нагузошта буд. Вале ин та-вир набудааст. Баъди он фаҳмидам, ки падарам барои мо шогирдонӣ бе-баҳое мерос гузошта буда-аст.

Шуллас, тӯй барпо шуд. Шодиву хурсандии хешу таборон ҳақду канор на-дошт. «Шоир пули калон ҷамъ карда будааст» гӯён байни ҳамдигар суҳбат мекардаанд дӯстону назди-конам. «Ҳа, охир чанд сол

аст дар Тирмиз қору зин-дагӣ мекунад, пулу моли зиёд гундошта будааст-дия» писханд мезад дига-ре. Ман ҳам дар қатори онҳо худро беҳад шод во-намузд мекардам...

Ҳатто ҳамсинфи сармо-ядорам Собир Шодӣ баъ-ди тӯй маро дар кӯча нигоҳ дошта нимҳазлу нимҷиддӣ гуфт: «Шоир, ҳар вақте ки бо шумо вохӯрем, дӯста-мон бо як пули муҳбири азоб кашида гаштааст гуф-та, ба шумо зиёфат меоро-стем. Китобе бардошта оред, меҳаридем, ба ҷопи китобхордон пул мегуза-ронем. Дар тӯятон ишти-роқ карда, минбаъд ба шумо ёрӣ доданро қаты-ян манъ кардем. Зеро тӯйе, ки шумо барпо кар-дед, аз тӯйи ягон бойбача кам набуд. Шумо худро но-дор вонамуд карда, фақат пул гундошта будаед-дия».

Феълӯ хӯйи писарам баъди ба корҳои умумӣ дохила гузаштан рӯз то рӯз

дигар мешуд. Пеш аз хо-надоршавӣ гуфта буд: «То кай дар ҳучраи дуутоқа зиндагӣ мекунед. Ягон ҳав-лии кори калон ҳам насох-тед». Ин гуфтахоиш низ ба ман сахт расида буд. Вале вақте ки ӯ нозир шуда ба кор гузашт, қуллан тағйир ёфт. Хатто худаш ба таъ-мири хонаҳо мепардохт.

Меғуфт, ки ба ҳар ҳол мо аз баъзеҳи зиндагии со-лим дорем. Хайрон мешу-дам. Ҳамсараш низ ба кор даромад. Ду писару ду дух-тардор шуд. Худо дурӯғӯй накунад, аз ман ягон сӯм пул намепурсид. Аробаи рӯзгорро худ мекашид. Мову модараш ба нафақа баромадем.

Писари калонии ӯ ба панҷ қадам меғузошт. Гуф-там, ки бояд тӯйи бозро карда, дастӣ писарчаашро ҳалол намоем.

— Не,— гуфт бо қатъият писарам.

— Чаро? — пурсидам лолу хайрон монда.

— Ман молу манолӣ гун-доштаамро ба як рӯз сарф кардан намеҳоҳам.

— Ман ҳам нигоҳ карда намеистам. Ёрдам меку-нам, — гуфтам ба ӯ.

Вай назди ман омад ва сарашро ҳам карда, бо ҷашмони ашқолуд гуфт:

— Падар, маро бубах-шед. Ман густоҳӣ кардам. Баъди хонадору соҳиби қор шудан, донистам, ки зиндагӣ паҳлӯ ва пастиву баландиҳои зиёд дошта-аст. Ман дертар донистам, ки аз қарзи тӯйи ман дар давоми се-чор сол базӯр халос шудаед. Намеҳоҳам тӯйи дабдабанӣ беҳударо. Агар он вақт ақли имрӯза-ам мешуд, ҳаргиз аз шумо тӯйи пурдабдаро талаб намекардам...

Аз ин суҳанони писарам дар ҳалқаи ҷашмони ман ҳам ашқ давр зад. Ашқи гунгу бебабон...

Искандар МИРЗО,
ш. ТИРМИЗ.

Бахтиёри ҶУМЪА

ҚАТРАҲАҶВИЯҲО

ФИРЕБГАРИ КАТЕГОРИЯИ ОЛӢ

Исмолидинро одами аҷоибу ғароиб меғӯед? Ҳа, вай ҳамин хел йигит! Дар ин тарафи кӯча милитсия бошад, ба он тарафи кӯча гузарад, прокурор ме-шавад. Бо деҳқоне вохӯрад — аргоному гову гуфандар ба ҷашмаш афтад, зоотехники дипломдро магарнад! Дар назди бинокорон меъморо аз пеши заводу корхона гузарад, инженер. Ҳамчун акаде-мик бемалол ба муаллимон ҳам дарс дода метаво-над. Дар бобати санъату маданият сари ҳофизу рас-сомони зӯрро ҳам, гаранг карда, роҳи хонашонро аз ёдашон мебарорад.

Дар соҳаҳои таълиму тарбия, бемориву табобат, сайёҳату тиҷорат, иқтисоду сиёсат маҳмаддони охиратзамон. ГуглҶ Яндекс, Однокласснику Тик-ток ва дигар шабакаҳои интернетӣ дар пеши ӯ номаъ-қул кунанд. Дар тамоми соҳаҳо қонунҳоро об кар-да ҳурдагӣ барин варсоқӣ меҳонаду варсоқӣ меҳо-над. Сехргари кашмири барин бо сехру ҷодуӣ гап сари одамро гич карда, то фоидаи худро ба даст наорад, қарор намегирад. Хулоса карда ғӯем, одам не, фиребгари категорияи олӣ!

«КАМБУДИЧА»

Эшпӯлод бачаи зӯр! Салому алейкаш қанда не. Бо ҳама хешу табор барин муомилаву муносибат мекунад. Ҷавонмарди ҷақ-ҷақӣ. Сухбатвору ба гап усто.

Либосҳои танаш ҳам ба худаш муносибу шинам. Либосхоиш не, вай ба онҳо хусну зебӣ мебаҳшад. Ба вай нигоҳ карда, дарси либоспӯшӣ омӯхтан мум-кин.

Шину хезаш ҳам боиси пайравӣ аст. Ҳамчу дипломат дар кучо, бо кӣ ва чӣ хел муносибат кардан-ро медонанд. Дар ҳама ҷо ба дилбавш дидадорӣ ҳаракат мекунад.

Хулоса, як ҷавони чор кас меҳидиҳои олиҷаноб. Фақат як камбудича дорад: ба ғайр аз неки ҳама қор аз дасташ меояд!

ШИМУ КОСТУМИ НАВ

— Чойи қорро дигар қарлед? Чаро ин хел шуд? — Занакӣ аҳмақам сабабгор шуд.
— Э, ин аҷиб-ку?!

— Ҳа, як рӯз намонда, шиму костюми навамо рӯшонд. Хатто маҷбур галстукро ба гарданам баст. Бадбаҳтона худӣ ҳамон рӯз ҳамакаса ба як маъра-кае рафтем.

—Хайр, ин нағз-ку?! Кайфу маишат зӯр шуд?!

— Зӯри гӯр шуд?! Соҳибони маърака маро роҳ-бар гумон карда, бо лутфу эҳтироми зиёда аз пеш-гоҳ гузарониданд. Ин ба шеф сахт расидааст, ки рӯзи дигараш, муттаҳам, аз қор пеш кард!

ЛАҶОМИ АҚЛ

Аз давраи бачагӣ то дами ба балоғат раси-дан ақлам раҳнамому наҷотбахши зиндагони-ам гардид. Ҳамчун ҳуққирони тамоми организм дар як шабонарӯз дам нағирифта, бемалол 24 соат қор мекард. Соли дароз ба таътил наба-ромада, 365 рӯз ба ҳамаи узвҳо роҳбарӣ мена-муд.

Ба шарофати вай дар мактаб ҳонда, соҳиби илму маърифат шудам. Ҳунаро омӯхта, зинда-гониям рӯ ба беҳбудӣ ниҳод...

Вале... Рӯзе ҷашми белаҷомӣ ман духтари зебоеро дид. Вайро диду дил беҳуд ва ақлам ғуломаш гашт. Онҳо се кас шуданду мани бе-чора танҳо мондам. Ниҳоят дар ин кашмакши тарафайн мағлуб гардидам. Хонадор шудаму ҷашмам аз диданаш безору дилам бечову ақлам ба худам баргашт.

Ақнун ҳазор пушаймонам...

Одил НОЗИР.

— Як суол дорам, ба он посух ди-хеду баъд равед,— гуфтам.
— Фақат як савол. Гӯш мекунам,— гуфт.
— Ҷилди ҳазору ми осоратон ҷоп шуд. Ин ҷилди охири аст ё боз ме-нависеду нашр мекунед?

— Ман нав навиштанро ёд гириф-там. Ин 1000 ҷилд машқи қалам буд. Ҳоло ҳарфи диламро нағуфтаам,— гуфт ва аз дар берун шуд.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир

Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба:
рӯзҳои чоршанбе ва шанбе ҷоп
мешавад.

**Рӯзнома дар компютерхонаи идора
ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.**

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали
ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома
ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти
Ўзбекистон тахти рақами 0003 бо рӯйхат гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-728.

Адади нашр 3689. Ҳаҷм 2 ҷузъи ҷопӣ.

Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

ISSN 2010-7757

1 2 3 4 5 6

Мухаррири

навбатдор:

М. Шодиев.

Саҳифабанд-дизайнер:

Т. Ҳўхтаева.

Мувофиқи қадвал —

21.00

Ба ҷоп супурда шуд —

21.00

Нишони мо:

100011 ш. Тошканд,
кўчаи Навоӣ, 30, ошонаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ +998555200337;
Котибот +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт http://ovozitoj.uz/, e-mail:
ovozitoj@mail.uz, ovotzi@list.ru
Индекси обдуна 170.

Матбааи таъбу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарк».
Нишони қорхона: кўчаи Буюқ Тўрон, хонаи 41.